

GRIPA - DELAVNICA

Tatjana Lejko Zupanc
Klinika za infekcijske bolezni,
Medicinska fakulteta

Cilji
delavnice

Cepljenje ZD proti gripi –
problemi in dejstva

Ali cepljenje ZD proti gripi
ščiti bolnike?

Kako izboljšati
precepljenost ZD proti
gripi?

Cepljenje ZD proti gripi
– problemi in dejstva

GRIPA

- vsakoletne epidemije
- visoka obolevnost otrok, starostnikov
- visoka smrtnost starostnikov
- problem prenosa v bolnišničnem okolju
- slabša zaščita po cepljenju v primerjavi z drugimi cepivi

PREPREČEVANJE OKUŽB PRI ZD

- upoštevanje standardnih ukrepov
- cepljenje
- imunoprofilaksa
- kemoprofilaksa
- odstranitev z delovnega mesta v času akutne okužbe

Nalezljive bolezni in zaposleni

Zaposlenim, ki so pri svojem delu izpostavljeni (ali bi bili lahko izpostavljeni) biološkim agensom, morajo biti na voljo učinkovita in brezplačna cepiva, ki jih lahko zaščitijo pred njimi.

2000/54/EC)

(Direktiva

Ovire pri cepljenju

- dvom v učinkovitost in varnost cepiva
- medicinske kontraindikacije
- versko prepričanje
- podcenjevanje bolezni

Razlogi za odklanjanje cepljenja ZD proti gripi

anketa UKCL 2013

Top 7 reasons in favor of vaccination	Top 7 reasons against vaccination
Self protection (88,8%)	Staying at home in case of getting influenza (37,0%)
Family protection (81,2%)	Fear of vaccine's side effects (35,2%)
Patients protection (74,9%)	Not feeling endangered (34,4%)
Ethics 39,5%	2009 pandemic flu showed pharmaceutical industry behind vaccination (28,9%)
Getting vaccinated is better than getting ill (33,6%)	Vaccine's inefficacy (28,0%)
Vaccine's efficacy (30,5%)	Being young and rarely ill (22,4%)
Working on department where flu is a big problem (28,3%)	Prefer getting ill than vaccinated (16,2%)

Dokumentirani razlogi proti - konsistentno

- Luknje v znanju o gripi;
- Zgrešena mnenja o lastnem tveganju, učinkovitosti cepiva, varnosti cepiva, dostopnosti cepiva,
- Nepoznavanje priporočil;
- Strah pred iglo;
- Pomanjkanje podpore vodstva,
- Občutek avtonomije, občutek manjše odgovornosti;
- Uporaba homeopatskih zdravil in prepričanje v njihovo učinkovitost;

Ali cepljenje ZD proti
gripi ščiti bolnike?

Vaccination of Health Care Workers to Protect Patients at Increased Risk for Acute Respiratory Disease

Gayle P. Dolan, Rebecca C. Harris, Mandy Clarkson, Rachel Sokal, Gemma Morgan, Mitsuru Mukaigawara, Hiroshi Horiuchi, Rachel Hale, Laura Stormont, Laura Bécharde-Evans, Yi-Sheng Chao, Sergey Eremin, Sara Martins, John S. Tam, Javier Peñalver, Arina Zanuzadana, and Jonathan S. Nguyen-Van-Tam

Vključenih 17 od 12,352 člankov in še 3 dodatni

Večinoma cepljenje ZD v ustanovah za kronično nego

Konsistenca glede učinka v smeri zaščite bolnikov.

Ne zadostna moč dokazov za ekstrapolacijo na ostale skupine bolnikov s tveganjem

- Ni dokazov, da **samo** cepljenje ZD preprečuje laboratorijsko dokazano gripo ali njene zaplete pri posameznikih, starejših od 60 let, ki so v ustanovah kronične nege in zato tudi ni dokazov, ki bi podpirali uvedbo obveznega cepljenja ZD.
- Lahko da so pomembne so tudi druge intervencije (higiena rok, maske, zgodnje dokazovanje gripe, karantena, omejitev obiskov in odsotnost iz delovnega mesta v času bolezni).
- Priporočene bi bile kvalitetne randomizirane raziskave, ki bi testirale kombinacije vseh teh ukrepov.

Influenza vaccination for healthcare workers who care for people aged 60 or older living in long-term care institutions
(Review)

Thomas RE, Jefferson T, Lasserson TJ

THE COCHRANE
COLLABORATION®

Cepljenje ZD in hospitalno pridobljeni primeri gripi podobne bolezni

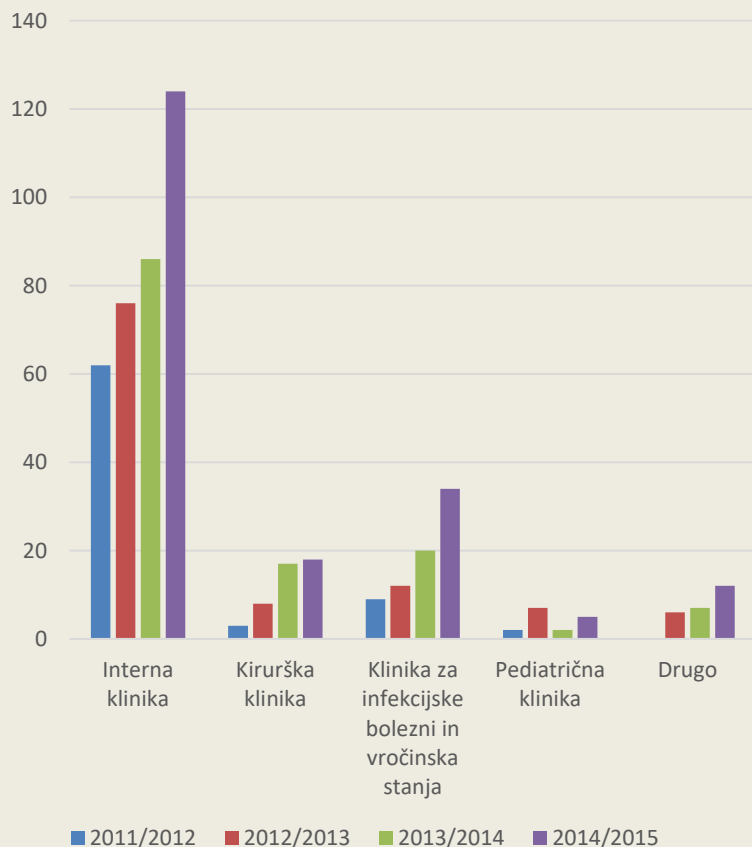
- 4 randomizirane raziskave.
 - Kohortne in case-control raziskave so nakazale signifikantno protektiven učinek za gripi podobno bolezen in laboratorijsko potrjeno gripo.
 - **Kvaliteta dokazov ni bila dobra, bila je boljša pri dokazovanju zaščitnega učinka glede mortalitete.**
-
- Faruque A, et al. **Effect of Influenza Vaccination of Health Care Personnel on Morbidity and Mortality among Patients: Systematic Review and Grading of Evidence** . CID 2013

V bolnišnici pridobljena gripa UKCL, po starostnih skupinah

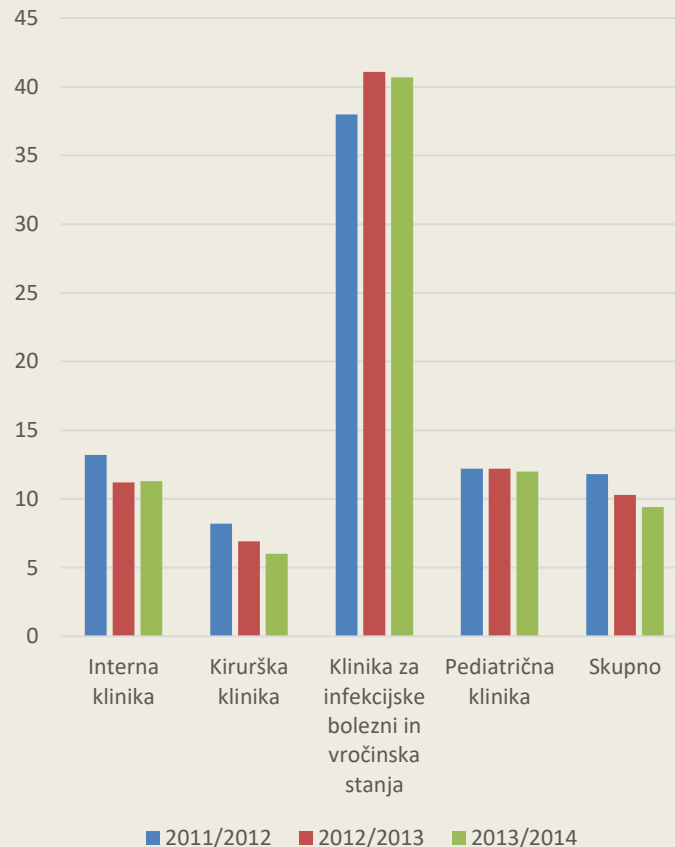
	Živi	Umrli	Vsi
<18 let	25	0 (0%)	25
2011/2012	1	0	1
2012/2013	12	0	12
2013/2014	4	0	4
2014/2015	8	0	8
≥18 let	430	55 (11,3%)	485
2011/2012	61	14	75
2012/2013	87	10	97
2013/2014	112	16	128
2014/2015	170	15	185
<65 let	180	10 (5,3%)	190
2011/2012	23	1	24
2012/2013	37	2	39
2013/2014	46	2	48
2014/2015	74	5	79
≥65 let	275	45 (14,1%)	320
2011/2012	39	13	52
2012/2013	62	8	70
2013/2014	70	14	84
2014/2015	104	10	114

Pečavar B, SPOBO
UKCL

V bolnišnici pridobljena gripa v UKCL in precepljenost

Graf 1: V bolnišnici pridobljena gripa UKCL, število po organizacijskih enotah.

Graf 2: Precepljenost zaposlenih, v %.

Kako izboljšati precepljenost
ZD proti gripi?

BMJ Open Influenza vaccination for healthcare workers in the UK: appraisal of systematic reviews and policy options

Merav Kliner,¹ Alex Keenan,² David Sinclair,³ Sam Ghebrehewet,² Paul Garner³

- Trije poglobitni vidiki, ki opravičujejo potrebo po cepljenju ZD (vpliv na bolezen, vidik delodajalca, vidik varnosti bolnika).
- Dokazano je , da cepljenje prepreči bolezen, manj zanesljivi so glede absentizma, čeprav posamezne raziskave kažejo zmanjšano odsotnost od dela.
- Podatki glede varnosti bolnikov so konfliktni in nejasni.

- ZD so pri svojem delu vse bolj navajeni, da se držijo z dokazi podprtih intervencij;
- Cepljenje proti gripi bi zato verjetno zahtevalo ustrezen in transparenten razvoj priporočil, v katerih bi bili jasno poudarjeni razlogi, dokazi, vrednosti, preference in ocene, ki vplivajo na trenutne ali bodoče politike.
- Potrebno je uporabiti vsa razpoložljive dokaze - sistematski pregledi literature, raziskave in podatki o absentizmu.....

Obvezno cepljenje ZD?

Pro et contra

Pitts SI, et al.
A systematic
review of
mandatory
influenza
vaccination in
healthcare
personnel.

- Vključenih 12 raziskav
 - Po uvedbi obveznega cepljenja je bila precepljenost več kot **94%**.
 - **Večja precepljenost v bolnicah z obveznim cepljenjem;**
 - Ne povsem jasni zaključki glede absentizma
 - Nobena ni poročala o vplivih na bolnike.
- [Am J Prev Med.](#) 2014 Sep;47(3):330-40.

FLU MYTHS

VS.

FLU FACTS

MYTH

THE FLU SHOT
CAN GIVE ME
THE FLU

FACT

FLU VIRUSES USED
IN FLU SHOTS ARE
INACTIVATED, SO
THEY CANNOT CAUSE
INFECTION

FACT

GETTING THE FLU SHOT
PROVIDES BENEFITS
SUCH AS THE POTENTIAL
TO REDUCE ILLNESS AND
PREVENT TIME LOST
FROM WORK

For more flu myths
and facts, go to
www.cdc.gov/flu/keyfacts.htm
or www.cdc.gov/flu/about/qa/misconceptions.htm

FACT

IF YOU GET THE FLU
VACCINE, YOU ARE
ABOUT 60% LESS LIKELY
TO NEED TREATMENT
FOR THE FLU

MYTH

IT IS BETTER TO
GET THE FLU THAN TO
GET A FLU VACCINE

MYTH

VACCINES ARE
NOT PROVEN
TO PREVENT
THE FLU

MYTH

I SHOULD WAIT TO
GET VACCINATED SO
THAT I'M COVERED
THROUGH THE END
OF THE SEASON

FACT

PEOPLE SHOULD GET A
FLU SHOT AS SOON AS
THEY ARE AVAILABLE
BECAUSE IT TAKES ABOUT
TWO WEEKS FOR
ANTIBODIES TO DEVELOP

do more
feel better
live longer

